

= = = = =

VAN DE REDACTIE

Door het voortdurend ontbreken van copy (de liefde kan niet van een kant komen) hebben wij besloten om voortaan regelmatig met een bulletin te verschijnen. De voordelen hiervan zijn o.a. dat het laatste nieuws U sneller bereikt en een frequentere verschijning. Het blijft echter van groot belang dat U ons alle beschikbare gegevens toestuurt ter verwerking.

CONTRIBUTIE

Wij maken van deze gelegenheid gebruik om U te wijzen op het feit dat vele leden hun contributie 1971 tot op heden nog niet hebben voldaan. Gaarne per omgaande storting op gironummer 776838 t/n R.J.Slim etc. Door de sterk gestegen kosten (de subsidie van de Ned. Bond schijnt in Den Haag in een eeuwige discussie verzand geraakt te zijn) verzoeken wij U om een vrijwillige bijdrage van f 5,-- per jaar extra te willen afstaan.

Mocht U dit niet schikken dan rekenen wij in ieder geval op Uw bijdrage van f 10,--.

RONDZENDING

In de praktijk blijkt dat bij een aantal van 75 leden een rondzending van b.v. 6 boekjes per zending ruim een jaar in circulatie is om alle leden tot tevredenheid te kunnen stemmen. U begrijpt dat snelle doorzending een noodzakelijkheid blijft omdat anders de inzenders te lang op afrekening moeten wachten.

WIE O WIE

Aangezien het werk verbonden aan "Iberia" nog steeds door 2 leden verzorgd wordt en zeer tijdrovend is (rondzending, afrekening, correspondentie etc.etc.) doen wij een dringend beroep op U of een of meerdere leden zich beschikbaar willen stellen voor het organiseren van contactdagen (eventueel lezing, veiling, ruilmiddag etc.) omdat vele leden hieraan behoefte gevoelen en wij hier gezien het bovenvermelde geen tijd voor kunnen vrijmaken. Draal niet maar kom ook eens over de brug!

W I S T U

dat tijdens de Spaanse Burgeroorlog van 1868-1874 een op 18 augustus 1871 uit Barcelona naar Keulen verzonden brief reeds op 21 Augustus om 3 uur n.m. op zijn bestemming was, niettegenstaande het feit dat er in Spanje een chaotische toestand heerste, evenals trouwens in Frankrijk en Duitsland, die toen pas de oorlog van 1870-1871 achter de rug hadden?

dat tijdens de Spaanse Burgeroorlog van 1936-1939 een op 24 oktober 1938 uit Santa Cruz de Tenerife per luchtpost naar Norwich verzonden brief pas een maand later zijn bestemming bereikte, daar de Luft Hansa eerst de post naar Hamburg bracht, vandaar naar Sassnitz op het eiland Rügen (thans in Polen) en verder per boot naar Trelleborg (Zweden) om eindelijk via Londen zijn bestemming te bereiken?

W i s t U (vervolg)

dat tussen 27 oktober 1936 en 27 april 1938 op de Canarische Eilanden 13 series zegelopdrukken met honderden variëteiten verschenen en dat deze zò gretig door Amerikaanse verzamelaars en speculanten werden opgekocht dat het Franco-regime van de opbrengst een eigen vliegtuig kon aanschaffen, dat de dienst met het Iberische Schiereiland onderhield?

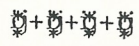
dat in 1938, dus midden in de Burgeroorlog, de firma Enschede en Zonen te Haarlem van de Franco-regering een opdracht kreeg (en deze ook uitvoerde) om gedenkzegels te drukken ter herinnering aan Don Juan van Oostenrijk, die in 1571 de slag bij Lepanto won, niettegenstaande deze bevelhebber in de tachtigjarige oorlog een vijand van de Nederlanden was en hier zelfs enige jaren als landvoogd heeft geregeerd?

dat toen de communist Juan Negrín minister-president van de Spaanse Republiek werd, hij bij decreet van 1 februari 1938 bepaalde dat geen enkele instantie van particulier of autonoom karakter postzegels mocht bezitten, verkopen of verspreiden zonder de tussenkomst van het door hem opgerichte "Agencia Filatélica Oficial" en dat inbreuk hierop zwaar zou worden gestraft?

dat ditzelfde A.F.O. op 1 juni 1938 een eerste-dag envelop uitgaf met daarop een veelkleurige zegel met het Amerikaanse Vrijheidsbeeld, geflankeerd door Spaans-Republikeinse en Amerikaanse vlaggen?

dat het Baskisch Communistisch bewind in 1937 een fraaie serie van elf toeslagzegels van 10 cts. uitgaf met taferelen uit Rusland en o.m. de portretten van Maxim Gorki en Kalinin?

dat een maand na afloop van de Burgeroorlog de Asociación Filatélica te San Sebastián aan een relatie in Chicago een lugubere prentbriefkaart stuurde, waarop een languit liggende gesneuvelde Baskische soldaat stond afgebeeld, met daarboven een paar toeslagzegels van Don Carlos en aan de voorzijde de lakonieke mededeling dat de cliënt nog even geduld moest hebben, omdat de uitvoer van postzegels verboden was?

INFORMATIE

Wie van de leden kan de redactie het adres geven van een handelaar om in het bezit te kunnen komen van de in 1966 in de Portugese kolonien uitgegeven uniformenserie's postfris eventueel met eerste plakker.

KILOWAAR

Een van onze leden deed mij het volgende bericht toekomen:
-Op een advertentie in Mijn Stokpaardje heb ik bij de Fa. Bredenhof in Rotterdam 1 kilo PORTUGAL I verzegeld, zeer goed, vele topwaarden, besteld. De troep die ik ontving, was reden om een advertentie te plaatsen, dat ik de hele originele garantie-kilo (f 37,50) gaarne zou ruilen tegen één enkele serie kinderzegels Nederland 1970! Door de uitgever opgebeld, werd ik verwezen om de ontvangen zending ter keuring op te sturen aan de hoofdredacteur de Hr. Hedeman, hetgeen intussen is gebeurd. Ben benieuwd, wat eruit komt. Ik had Bredehof 2x geschreven, maar ontving natuurlijk geen enkele reactie. Misschien zijn er meer van onze leden ingetuind!

GALVEZ.

De heer Denters, Kootwijkstraat 111 Den Haag heeft er op gewezen dat bij de firma R.G. Shelley te Brighton een grote Calvez 1960 compleet verkrijgbaar is. Deze catalogus is herdrukt en onveranderd van de pers gerold. Een ieder die graag in het bezit wil komen van dit unieke en onmisbare boekwerk kan contact opnemen met de heer Denters. De prijs bedraagt ongeveer £ 7.-,- excl. portokosten.

100 JAAR ANGOLA POSTZEGELS

Als verbindingsman tussen de Federação Portuguesa de Filatelia en onze studiegroep ontving ik een circulaire, in Luanda (Angola) gedateerd 31 december 1970 van de hierna volgende inhoud: (zie volgende blz.)

3.

HERDENKINGSBLOK VAN HET EEUWFEEST VAN
DE POSTZEGEL IN ANGOLA -
=====

Zoals algemeen bekend, is door het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen een aantal van 25.000 herdenkingsblokken uitgegeven, welke de 3 zegels van de herdenkingsserie bevatten, tegen een achtergrond van de wapenschilden van de Hertog van Bragança.

Tegenstrijdig aan de veronderstelling en aankondigingen in de informatieve organen, is het blok NIET ten verkoop gebracht op dezelfde dag als de serie. Deze kwam in de verkoop op 1 december 1970 en wel op het Hoofdpostkantoor te LUANDA, terwijl het blok eerst vanaf 17 uur op de 5e december 1970 ten verkoop werd aangeboden in het postkantoor, dat was ingericht op de 8e Nationale Filatelistische Tentoonstelling.

Het is ons bekend, dat er een aantal blokken bestaan, welke afgestempeld zijn met data tussen 1 en 5 december 1970. Het is zeer zeker, dat deze stukken vroeger of later eens als basis voor speculatieve transacties (als zeer bijzondere zeldzaamheden) zullen kunnen dienen. Derhalve wil de Clubs Filatélico de ANGOLA de portugese filatelisten nadrukkelijk op dit feit opmerkzaam maken.

Zodoende zullen zulke blokken, voorzien van een stempelafdruk eerder dan 5 december 1970, 17 uur, als onwettig worden beschouwd.

Betreffende de gebezigde stempels op die 5e december zullen alléén als echt en wettig dezulke worden aangezien, welke de dagstempel van LUANDA C én de bijzondere stempel van DIA DA JUVENTUDE (dag van de jeugd) der VIIIe NATIONALE FILATELISTISCHE TENTOONSTELLING dragen.

Geen enkele andere stempel is op die datum op de blokken afgedrukt.

E.W.Froehling.

+☉+☉+☉+☉+

HET WAPEN VAN SPANJE

In vóórhistorische tijden vormden Europa en Afrika een groot vasteland. Op zekere dag, toen Hercules bijzonder goed op dreef was, scheidde hij met één slag de bergen Calpéén Abyla, waardoor de oceaan en de middellandsche zee ineenvloeiden. In de mening verkerend, dat hier het einde van de wereld was, plaatste hij op deze plek twee zuilen, die men in het vervolg zuilen van Hercules noemde. Er werd een Grieks opschrift op aangebracht, dat later in het Latijn vertaald werd met "Non Ultra" hetgeen betekent; niet verder! Later heeft men deze zuilen als schildhouder gebruikt voor het Spaanse wapen, doch "Non Ultra" werd veranderd in "Plus Ultra", hetgeen "Verder op" betekent. Tot 1931 bevatte het grote wapenschild van Spanje de wapens van Leon Castilie, Granada, Aragon, Sicilie, Oostenrijk, Nieuw- en Oud-Bourgogne, Parma, Toscane, Brabant, Vlaanderen, Tirol en Navarra. Tijdens de regering van het Huis van Bourbon in Spanje waren de wapens van dit Huis in het midden geplaatst.

Sedert het regiem van Franco draagt het schild van Spanje de wapens van: Granada, Castilie, Leon, Aragon en Navarra.

Men beweert dat het Amerikaanse dollarteken, \$, de zuilen van Hercules voorstellen en het teken ontleend hebben aan de Spaanse munten, die de beide zuilen dragen, aan elkaar verbonden door een lint.

KONING ALFONSO XIII

Alfonso, Leon, Fernando, Maria, Jaime, Isidoro, Pascuale, Antonio, Koning van Spanje, Castilie, Leon, Aragon, der Beide Sicilien, van Jerusalem, Navarra, Granada, Toledo, Valencia, Galicië, Majorca, Menorca, Sevilla, Sardinië, Córdoba, Corsica, Murcia, Jaen, Algarvië, Algeciras, Gibraltar, de Canarische eilanden, van Oost- en West-Indië, van Indië en het Oceanische continent, aartshertog van Oostenrijk, hertog van Bourgondië, Brabant en Milaan, Graaf van Habsburg, Vlaanderen, Tyrol en Barcelona, Heer van Viscaye en Molina, Katholieke Majesteit, werd 17 Mei 1886 te Madrid geboren als zoon uit het tweede huwelijk van Koning Alfons XII, die 25 Nov. 1885 overleed. Hij werd op de dag van zijn geboorte tot Koning uitgeroepen, onder regentschap van zijn moeder, Koningin Maria Christina. Op 17 Mei 1902 nam hij zelf de teugels in handen. Hij trad te Madrid in het huwelijk met Eugénia, Christina, Prinses van

Battenberg, kleindochter van Koningin Victoria van Engeland. Bij de gemeenteraadsverkiezingen 12 April 1931 wonnen de Republikeinen het van de Monarchisten en de 14de April woei reeds de Republikeinse vlag van het hoofgebouw der P.T.T. te Madrid.

Koning Alfons XIII verliet 14 April 1931 Spanje (zijn vrouw en kinderen verlieten de volgende dag het paleis, voorgoed).

Alfons stierf 28 Febr. 1941 te Rome omringd door de zijnen. Zijn leven is niet bepaald gelukkig geweest, twee van zijn zoons leden aan hemophilie en zijn daaraan gestorven, dezelfde bloedziekte welke de Tsarewitsj had, en een derde zoon was doofstom. Ook van zijn vrouw leefde hij enkele jaren gescheiden maar later heeft hij zich met haar verzoend.

Uit "Memoires" door Dr M.W.R. van Vollenhoven Oud-Buitengewoon Gezant en -Gevolmachtigd Minister van H.M. de Koningin der Nederlanden. (Uitgave Elsevier 1946.)

ANO SANTO COMPOSTELANO

Elke keer, wanneer 25 juli op een zondag valt, wordt het Heilige Jaar van Santiago gevierd. Dit vindt dus volgend jaar plaats. In deze eeuw zal het H. Jaar van Santiago in de volgende jaren gevierd worden: 1976, 1982, 1993 en 1999. Volgens de overlevering trok de apostel Santiago door Spanje het evangelie verkondigend in het begin van onze jaartelling. Na enige jaren ging hij terug naar Palestina, waar hij in het jaar 44 als martelaar stierf. Zijn lichaam werd door enige van zijn discipelen naar Spanje overgebracht, naar de kusten van Gallicië waar het op de berg "Liberum Donum" begraven werd. Later werd door godsdienstvervolgelingen de primitieve kerk verlaten en werd de graftombe vergeten vele eeuwen lang. Omstreeks het jaar 813 werd op wonderlijke wijze het graf van de apostel opnieuw ontdekt. In Gallicië en Asturië regeerde toen Alfonso II, die de bijnaam had van "El Casto" (de zuivere, reine), deze liet op deze plaats een kerk bouwen, die op last van Alfonso III vervangen werd door een nieuwe kerk, waarvan de bouw 15 jaar duurde.

De ontdekking van het graf van de apostel had voor de gehele christenheid grote gevolgen. Langzaam werd de toevloed van pelgrims, eerst uit Spanje en later uit Frankrijk, naar dit oord groter.

In de tiende eeuw, ondanks de veelvuldige invallen van de Noormannen en Muzelmannen, kwamen er pelgrims in steeds grotere getalen en zelfs vanuit het hart van Europa. In 997 slaagde Almanzor erin de stad te vernietigen, en nam de klokken van de basiliek mee, die tot lampen dienden in de Moskee te Córdoba, totdat zij toen Córdoba door San Fernando werd heroverd weer aan Santiago teruggegeven werden, zij werden van Córdoba naar Santiago vervoerd op de schouders van gevangenen genomen Muselmannen. Van de verwoesting, die Almanzor toebrengt aan de stad, bleef alleen de graftombe van de apostel gevrijwaard.

Enige tijd later begon de bisschop San Pedro de Mezonzo met de herbouw van de kerk en de stad, de stad werd met stadsmuren omgeven om nieuwe aanvallen te voorkomen. De devotie tot de apostel verbreidde zich spoedig uit over heel Europa en de graftombe, die zijn resten bewaarde, werd een symbool van de eenheid van de christenen tegen het Moslingevaar.

De orde van Cluny stimuleerde de bedevaart ten zeerste, door kloosters en gastverblijven langs de pelgrimsroutes te vestigen. In de twaalfde eeuw werd de "Orden Militar de Santiago" (militaire orde van Santiago) gesticht, wier taak het was de bedevaartgangers op hun weg naar Santiago te beschermen. Uit deze tijd stamt de eerste "toeristische gids", geschreven door een Franse bedevaartganger Aymeric Picaud (1140), hierin wordt verhaald over "de dagreizen op de weg naar Santiago" de kwaliteit van de wegen en mensen, de bittere en zoete wateren op de weg" en "de kwaliteit van de stad en kerk van Santiago". Gedurende het hoogtepunt van de bedevaarten, in de twaalfde eeuw, en ondanks dat de bedreiging van Noormannen en Muzelmannen was afgenomen, bleven de wegen, die naar Santiago leidden vol gevaren: de pelgrimsgangers waren vaak slachtoffers van de vele oorlogen. De aartsbisschop Juan II slaagde erin de onlusten te beperken, die de pelgrimsgangers op hun weg ondervonden, deze aartsbisschop zette het werk voor de bouw van de kathedraal voort. In deze eeuw werd ook het beroemde "botafumeire" (wierookvat) vervaardigd. Gedurende de Middeleeuwen ging men in groepen ter bedevaart om zich beter tegen de gevaren, die hun onderweg bedreigden, te verdedigen. De groepen verzamelden zich in de diverse steden, waar de resp. kerken hun de pelgrimsstaf, de buidel en de schelpen, symbool van de bedevaart, overhandigd werden. Onderweg zong men

lofzangen en psalmen. Enige kilometers voor Santiago ligt een plaatsje Labacolla, hier was de gewoonte, dat de pelgrim zich waste. In de dertiende eeuw begint het aantal bedevaartgangers te verminderen, toch werden in de zestiende en zeventiende eeuw nog de hospitalen langs de weg onderhouden, totdat in de achttiende en negentiende eeuw de bedevaart geheel verdwijnt. De instelling van het Heilige Jaar van Santiago stamt uit de oude tijden: het werd in 1122 door Paus Calixto II ingesteld. Santiago de Compostela viert zijn H. Jaar altijd, wanneer het feest van de apostel op een zondag valt. De feestelijkheden beginnen met het openen van de Heilige Poort van de Kathedraal 's middags op 31 december van het afgelopen jaar, zodat op 1 januari reeds met de festiviteiten begonnen kunnen worden. Het Heilige Jaar eindigt weer met het sluiten van de Heilige Poort op 31 december. Gedurende het gehele Heilige Jaar worden er feesten en religieuze herdenkingsplechtigheden gevierd. Zie YVERT nos. 594 t/m 596 en 841/842 en UNIFICADOS nos. 833 t/m. 835 en 1130/1131.

AVONTUREN MET DE TANDINGMETER

Bij 't doorlezen van de catalogus Eladio de Santos stond bij de emissie gewijd aan de reis van Vasco de Gama (Portugal 1898) als tanding vermeld $12\frac{1}{2}$ à 16, hetgeen mij onmiddellijk aan 't werk zette en inderdaad bleek men verward te raken in 't aantal tanden. Opvallend echter was dat men de tandingcombinatie's in de hogere regionen moest zoeken en zodoende boven de tanding 15 x 15 zeer veelvuldig voorkwam; de combinatie met tanding $12\frac{1}{2}$ bleek zeer gering (slechts één exemplaar op de onderzochte zegels bleek de tanding 15 x $12\frac{1}{2}$ te hebben. Of deze bewuste zegel (25 rs. groen) echter wel onder de $12\frac{1}{2}$ gerubriceerd kon worden was echter twijfelachtig daar de rechterzijde tanding 13 en de linkerzijde tanding $12\frac{1}{2}$ had (Mogelijk verklaarbaar door werking van 't papier). De door mij bij het onderzoek getrokken conclusies waren:

1. Zowel de $2\frac{1}{2}$ rs.; de 5 rs. en de 10 rs. komen alleen voor in de combinatie's 15 x 15; 16 x 15; $15\frac{1}{2}$ x 15; $14\frac{1}{2}$ x 15 en 13 x 15.
2. De 25 rs.; 50 rs en 75 rs. in de combinatie's 15 x 15; 15 x 16; 15 x $15\frac{1}{2}$; 15 x $14\frac{1}{2}$ en 15 x 13.
3. De hogere waarden n.l. de 100 rs. en de 150 rs. slechts in de tanding 15x15. Aangezien echter 't aantal onderzochte zegels van deze waarden gering was is niet met zekerheid te beweren dat er geen andere tandingen zouden bestaan (Even controleren in Uw eigen verzameling!). Dat het aantal variatie's bij deze waarden echter minder groot is ligt wel voor de hand gezien de oplage.

Opmerkelijk is verder dat de verticaal langwerpige zegels (de 25, 50 en 75 rs.) dezelfde combinatie's vertoonden als de horizontaal langwerpige ($2\frac{1}{2}$, 5 en 10 reis) zij het in omgekeerde volgorde (b.v. t. 15 x 16 wordt 16 x 15 etc.) en daar het aannemelijk is dat beide formaten in dezelfde stand gedrukt werden, worden hierdoor de twee eerste getrokken conclusie's bevestigd; hetgeen inhoudt dat de combinatie met tanding $12\frac{1}{2}$ in 't geheel niet voorkomt. Aangezien deze emissie in 1911 overdrukt werd met REPUBLICA waren ook deze overdrukte zegels voor verder onderzoek geschikt. 't Onderzoek leverde echter geen verder nieuws op maar bevestigde steeds de reeds eerder vermelde conclusie's. Mocht U in 't bezit zijn van exemplaren die afwijken van de genoemde combinatie's dan gaarne bericht hierover.

R. J. Slim.

P.S. In aansluiting op het bovenvermelde maken wij U er nog op attent dat ook voor Portugal Overzee in de navolgende gebieden afwijkende en verschillende tandingen voorkomen bij alle postzegels welke zijn uitgegeven ter herinnering aan de reis van Vasco da Gama. Het betreft de gebieden: Azoren, Afrika, Angola, Cabo Verde, Congo, Guiné, India, Inhambane, Lourenco Marques, Macau, Madeira, Mocambique, Quelimane, St-Thomé, Tete en Timor. Nu we toch op avontuur zijn: De serie St. Antonio (Azoren) ook in 2 tandingen zoals in Portugal n.l. $12 \times 11\frac{1}{2}$ of $11\frac{1}{2}$. Nos 114 t/m 138 (en 142 t/m 150). Comp. de Mozambique in 3 tandingen 15, 14, $12\frac{1}{2}$ Luchtpost nos. 11 t/m 15 (Mozambique) tanding 11 en $11\frac{1}{2}$. Ook bij de zegels van NYASSA komen opmerkelijke tandingverschillen voor: de nos. 27 t/m 39 tandingen $12\frac{1}{2}$ à 15; hetgeen dus ook geldt voor de opdrukken van 1903 en 1910 (Dezelfde tandingen vinden wij bij de nos. 52 t/m 63) (serie 1911). Ook de opdrukken van laatstgenoemde serie welke in 1919 verschijnen hebben vermoedelijk verschillende tandingcombinatie's. Tenslotte hebben de nos. 95 t/m 104 (emissie 1921-1923) tandingen welke varieren van $12\frac{1}{2}$ tot 14. Wat de tandingen van Myassa betreft hopen we in een volgend bulletin verslag te doen van onze bevindingen. Zoekt U inmiddels zelf ook in Uw verzameling naar tandingvariatie's en zend ons een berichtje. Mocht U deze zegels niet verzamelen stel ze dan in de rondzending ter beschikking van Uw medeleden.

K. v. Leeuwen,